

Előfizetési árak:

Egy évre 5 frt — kr.
Fél évre 2 frt 50 kr.
Negyed évre 1 frt 25 kr.

Szerkesztőség:

Kurcpart-utca 31. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények és az előfizetési pénzek is küldendők.

SZENTESI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetésekre nézve

A lap egy oldala 24 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. Helyegdíj minden beiktatástól külön 30 kr.
Hirdetéseik Stark Nándor könyvkereskedésében is felvetetnek.

Bermentetlen levelek csak ismert kezeltől fogadtatnak el.

Nyiltér-ben

minden egyes sor közlése 30 kr.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Megjelen hetenként háromszor:
vasárnap, kedden és pénteken reggel.
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
SIMA FERENC.

Előfizetések elfogadtatnak helyben:
Stark Nándor könyv- és papírkereskedésében.
Ugyanitt egyes számok is kaphatók.

Emlékeztetés.

Mikor az állami közigazgatás eszméje és a tisztviselők kinevezési rendszerének behozatala a kormány szándékának bevégzett tényeként lett a magyar parlament előtt proklamálva, Csongrádvármegye sietett az állami közigazgatás ellen állást foglalni és felirt az országgyűléshez.

E felírásnak, melyet lapunk szerkesztője szövegezett, bevezető része a következőleg szól:

„Nem ismerjük — mert még nem lett nyilvánosságra hozva, — a tervbe vett állami közigazgatás megvalósítására irányuló törvényjavaslat részleteit, s így az állami közigazgatás célba vett tervezete felett nem mondhatunk általános bírálatot. — Előre bocsátásával azonban annak, hogy Csongrádvármegye törvényhatósága a törvény által biztosított felirási jogából kifolyólag, az országos közigazgatás érdekeire való tekintettel, nem fog késni annak idején a mélyen tisztelt képviselőház előtt is megtenni észrevételeit az állami közigazgatást célzó kormányjavaslat részletei felett; amennyiben azonban ebből annyi már most is nyilvánvaló s hivatalosan proklamált szándék, hogy a tervelt közigazgatási reformnak a vármegyék önkormányzati élete lenne hivatva a legfőbb áldozatot a tisztviselők választási jogáról való lemondással meghozni, annál fogva vármegyénk törvényhatósága már most, mielőtt még a törvényjavaslat az országgyűlés elé terjesztetnék, szükségesnek tartja felemelni szavát s felszólalni minden oly törvényalkotás ellen, mely a kormány kinevezési rendszerét a vármegyei s általában a közigazgatási tisztviselőkre is kiterjeszteni szándékozik s ezzel végképpen megsemmisíteni célozza azon laza érdeklődést és ragaszkodást is, mely a megyei képviselő részéről a ma már csaknem minden közhatalosi jogától megfosztott törvényhatósági élet iránt nyilvánul.“

Ezek szerint tehát Csongrádvármegye törvényhatósága, még mikor nem is ismerhette a kinevezési rendszer behozatalára vonatkozó törvényjavaslat részleteit, s még mikor nem is sejtette senki, hogy ez a törvényjavaslat mily óriási mértékben nyul be a megyei autonomia korlátozásába, már akkor kijelenté, hogy: ha a törvényjavaslat részletei nyilvánosságra jutnak: *nem fog késni* a részletek felett is bírálatot mondani és ujabban felírni az országgyűléshez.

Most már az ország bírálata alatt áll a törvényjavaslat, folyik felette a vita a parlament közigazgatási bizottságában. — S hogy mennyi aggályt hord e közszabadsággal szemben ez a törvényjavaslat magában, leginkább

kitűnik ez abból, hogy maga a törvényjavaslat előadója, kinek kötelessége a javaslatot minden támadással szemben megvédeni, aggályának egész sorát állítja fel a törvényjavaslattal szemben.

Csongrádvármegye egyébiránt már angazsirozta magát az ország előtt, hogy *nem kéri megtenni* bírálatát a törvényjavaslat részletei felett sem, annál fogva mi a jelen sorokkal csak azért állunk elő, hogy emlékeztessük a vármegye intézőit, hogy Csongrádvármegye közönsége várja és pedig joggal, hogy Csongrádvármegye közgyűlése összehívassék és hallassa a megyei alkotmány s a nép választási joga érdekében szavát!

A megye tiszta.

I.

Ezt zengi az egyik megyei lakáj-lap a Dömeféle sikkasztás alkalmából. S mi vádoljuk, hogy a megye a főök, hogy a sikkasztás oly óriási mérvet öltött. Es követeljük, hogy a vármegyére is teljes mértékben kiterjesztessék a vizsgálat és felelősség.

Ezen védelem és vádban jó lesz egy kis szemlényt állítani össze a megye tisztasága érdekében azon bünyenyítő eljárásról, mely Döme József sikkasztása felett folyt a szegedi törvényszék előtt, 1888. május 17., 18. és 19-ik napjairól.

Elnök (Döméhez): A „Darázs“ című élclapot ön tartotta fenn?

Vádlott: Tagadja.

Elnök: Ne tagadja, hiszen benne van a vallo-másában, melyet sajátkezűleg irt és amelyben ezen lapra nézve ön a következőket írta: A Vucsak Sándor szerkesztésében megjelent „Darázs“ című élclap költségeit én fedeztem, ami annál inkább többbe került, mert a nyomtatást Szegeden kellett eszközöztetni.

Egyelőre álljunk meg Döme vallomásának ezen pontjánál.

Tehát az árvapénztárból elsikkasztott összeg egy része a „Darázs“ c. élclap szerkesztésére fordított?

Kérdés: hogy a most vizsgálat alá vett Balogh János és Sarkadi Mihály szerkesztették-e ezt az élclapot, az árvakasszából elsikkasztott összeg terhére és Stammer alispán gyalázására?

Nem. A szerkesztő Vucsak Sándor, az alispán joggyakornoka volt, ki az alispáni hivatalban szerkesztette azt a lapot, az alispán hozzájárulásával, az ő tanácsára s utasítására gyalázva Balogh Jánost, Sarkadi Nagy Mihályt és Sima Ferencet, hogy ezek népszerűtlenné tétessenek és meggyengítsenek az 1883-diki megyei tisztújítással szemben egy Stammer-ellenes akció esetére.

Dömét Balogh, Sarkadi és Sima üldözték; mert becsületében kételkedtek. Stammer keblére fogadta és védelmet nyújtott neki, s Döme a Stammer érdekében, az ő magasztalására és ellenfelei ócsárlására szánt lapot fentartotta az árvapénztárból elsikkasztott pénzből.

Tehát a megrabolt árvapénztárból fedezettett a Stammer-párt lapjának költsége.

Természetes, hogy az ily derék, előzékeny pénztárnok számadásai könnyen surrantak át a vármegye bírálatán.

Hiszen csak az kellene, hogy valaki egy oly pénztárnok becsületében merjen kételkedni, ki az

általá elsikkasztott összegből Stammer ur dicsősítésére és Sima, Balogh, Sarkadi gyalázatára ujságot tart fenn!

No, még csak az kellene!

Az új megye képe.

Azon új megye képéről van szó, melyet a közigazgatási reform akar teremteni. — Ezzel foglalkozik most az egész magyar közvélemény, s méltán, mert hiszen egy ezredéves intézménynek, a vármegyei életnek átalakításáról van szó. — S lehet ezen intézménynek alapjából eredő ezertféle fogyatkozása és bűne; de ezer év alatt hozzáfórtott a nemzethez és a legnagyobb válságok idején jónak bizonyult a nemzeti közszabadság biztosítására, annál fogva természetes, ha a nemzet aggálylyal néz a jövő elé, hol a régi megye romjain az újnak képe közeledik felé.

Az országos bizottság már megkezdte a vitát a törvényjavaslat felett, s a miniszterelnök nyilatkozatai, melyek a törvényjavaslat magyarázására szolgálnak, tisztázza a helyzetet, s ez a városokra nézve az új törvényjavaslattal szemben a legszomorubb kilátásokat nyújtja.

Reflektálunk erre; mert Szentes megindult, hogy önálló törvényhatóság legyen, s ezen lépésre azon meggyőződés vezérelte, hogy egy akkora város, mint Szentes, nem fér el a megye keretében, erkölcsi és anyagi öntudatának megalázása nélkül nem tűrheti el a vármegye gyámságát. Ezen tudat vezette a várost azon meggyőződésre, hogy ki kell magát szabadítani a gyámrendszer alól.

Igen; de a jövő megye képe, ha csakugyan elfogadja a törvényjavaslatot a parlament, bármily változtatásokat tegyen is rajta, a rendezett tanácsú városokra nézve még nyomottabb, alárendeltebb helyzetet teremt. S a rendszer még tűrhetlenebb lesz, tehát az ok csak fokozódik, hogy Szentes immár megtegye a lépéseket önálló törvényhatósággá tétele iránt.

A miniszterelnök ugyanis kijelentette a tárgyaláson, hogy a rendezett tanácsú városoktól elvétetik a gyámhatósági jog, s az a vármegye árvaszéke alá helyeztetik, az árvapénztár kezelése pedig az állami adópénztárba olvasztatik.

Ez a cél. S nincs kétség aziránt, hogy ez keresztül is fog vitetni. S akkor az árvák ügye kinevezett megyei tisztviselők ellátása alá kerül. S ha Szentes rendezett tanácsú város maradna, akkor az árvák sorsának rendezése és intézésénél a szentesi népnek saját tisztviselői helyett a vármegyére kell vándorolni, s amit ma saját tisztviselői közbenjöttével közvetlen érintkezés mellett intézhet el, majd jövőre járhat-kelhet és instálhat, míg ügyeinek intézőihez juthat.

Nem akarjuk ezuttal bővebben tárgyalni, hogy mily óriási hátránya lenne annak, ha egy ekkora város közönsége e legfontosabb ügyében, az árvaszék dolgában a saját helyhatóságot nélkülözni volna kénytelen, s idegen, esetleg más vidékről ide hurcolt, kinevezett megyei tisztviselő basáskodása alá kerül ügyeinek intézése, mely előtt nem a nép

iránti kiméletes bánásmód, hanem a hatalom iránti szolgálatkészség a döntő, — ezen helyzetnek szomorú képét itt ezuttal festeni nem akarjuk, csak rámutatunk arra, hogy mi sors vár az állami közigazgatás behozatalával a rendezett tanácsú városokra, s így, ha Szentestnek eddig volt oka, hogy önálló törvényhatóság igyekezzen lenni, úgy jövőre ez az ok fokozódik.

Tehát lássunk kétszeres erővel Szentestnek felszabadításához!

— **A főispán és a közigazgatási bizottság.** A főispáni állás fentartását és a közigazgatási bizottságot igen sokan teljesen feleslegesnek tartják, ha az állami közigazgatás behozatik. — E két intézményre nézve a törvényjavaslat tárgyalásánál gróf Apponyi Albert, a ki különben híve a kinevezési rendszernek, a következőket mondta:

„Szervezeti és közszabadsági szempontból elhibázottnak tartom a főispáni állást és a közigazgatási bizottságnak jelen alakjában való fentartását.

A mi az elsőt illeti, a javaslat azon beosztása, mely szerint öt koordinált szakfőnök van, melyeknek az alispán csak egyike, merőben fikció. Tényleg az alispán, t. i. a belügyi igazgatás igazi vezetője, lesz a megye főnöke. Ezt a javaslatból is ki lehet olvasni. A főispán tehát csak egy második főnök, a kinek az előbbivel párhuzamos, de meg nem határozott hatasköre van, a ki tehát csak a közigazgatás összhangját, szakszerűségét és következetes vezetését zavarhatja minden szükség és haszon nélkül. Ez a régi rendszer eszmekörének maradványa, mely a választott alispán mellett csakugyan követelt ellenőrzést a kormány egy közegének, az állami érdek egy képviselőjének részéről. De hogy ez mire való legyen akkor, a mikor az alispán is állami közeg, hogy miért legyen a kormány több bizalma azon kinevezettje iránt, a kit főispánnak cimez, mint azon kinevezettje iránt, a kinek alispán a címe, — azt szóló belátni nem képes. Szervezeti szempontból tehát a javaslat főispánja fölösleges és zavaró retorta; közszabadsági szempontból pedig egy ilyen határozatlan hataskörű, mindig elmozdítható hatalmi közeg egyenesen veszélyes. Ép ilyen anachronizmus a közigazgatási bizottságnak jelen alakjában való fentartása. Szervezetileg jogosulatlan és a tisztviselői állásnak természetével ellenkező gondolat, a különböző szakmák vezetőinek egy kollegiumba gyűjtése, hogy együtt határozzanak mindenféle ügyekről. A tisztviselő kriteriuma a szakszerű működés, egyéni fele-

lősség mellett; a dilettánsmódra beleszólás más szakokba ezzel az állással ellenkezik. De ellenkezik a hierarchikus elvvel is, hogy alárendelt tisztviselő felelősségi fórumban szavazzon főnökének intézkedései felett, vagy éppen fegyelmi vizsgálatot rendeljen el ellene, pedig mindez benne van a közigazgatási bizottság célba vett szervezetében. De benne van az önkormányzat egyik garanciájának csökkentése is. Eddig ugyanis a közigazgatási bizottság tisztviselő tagjainak egy része választott tisztviselő volt, úgy, hogy az állami elem az autonóm elemmel egy állott szemben, mint hat a tizenötlettel; ezentul alispán, főjegyző és a többi ugyanazon névvel állami tisztviselők lesznek; állami és autonóm elem tehát egyenlő számmal áll egymással szemben, a mi annyit jelent, hogy tényleg az állami tisztviselők mindig a többséget fogják képezni. Átváltozott tehát ennek a testületnek egész jellege; megszűnt önkormányzati testület lenni; ha így marad, akkor a tisztviselők kinevezésének behozatala mellett a helyett, hogy az önkormányzat biztosítékait növeljük, azokat lényegesen csökkentjük.

Ezt tehát teljesen át kell dolgozni, és pedig szóló szerint következő irányban. Ha a kontenciozus és a fegyelmi ügyek a közigazgatási bíróság hataskörébe mennek át, akkor a közigazgatási bizottság hatasköre talán kétharmaddal csökken. A mi marad, az némely részben a megyei közgyűlés hataskörébe mehet át, pl. a határozat a fölött, hogy a községi közmunkának mekkora hányada szolgálható le természetben, némely része helyesebben a megyefőnök egyéni hataskörébe megy, pl. a katonai nőülési engedélyek.

Helyi és megyei hírek.

— **A Csató és Tóth Kálmán-féle becsületbeli ügy** a kaszinónak is dolgot fog adni, amennyiben *Sima Ferenc* és dr. *Filó Tihamér* irásos megkeresést adtak be a kaszinó elnökéhez, hogy vétesse Csató Zsigmond eljárását a választmány által bírálat alá, s nevezett töröljék ki a kaszinói tagok közül. A kaszinó még e tárgyban nem határozott; de annyi bizonyos, hogy ha Csató Zsigmond nem töröltetik ki a kaszinói tagok közül, az esetre a kaszinó több tekintélyes tagja ki fog lépni.

— **A szentesi 48-as népkör**, mint ezt már jeleztük, f. hó 30-án, azaz husvét vasárnapján, könyvtára javára táncvigalmat rendez. A multság a kör saját helyiségében (H.-Szabó-féle ház) fog megtartani. Belépti díj személyenként 60 kr., kezdete 6 órakor.

— **A közjegyző szaga.** Azután, hogy Csató Zsiga párbaoly oly hősiessé lezajlott Hoffer Antal közjegyző irodájában, Hoffer Antal egész meglepéssel sétálgatott az utcán, elmélázva gondolkozva azon, hogy a modern párbaolyok új jövedelmi ágat nyújtanak a különben is busásan jövedelmező közjegyzői hivatal istápolására. Egyszerre a boldog merengésből városunk egyik tekintélyének közeldése veri fel, ki szó nélkül hajlik a közjegyző felé és el kezdi őt körülzsongólgatni. — De különös szag van rajtad? — mondja végre a szagláló. — Rajtam?! kiált Tóni és el kezd sebesen forogni maga körül, hogy a különös szag okát felfedezze. S midőn jól körülvizsgálta magát, s látta, hogy nincs semmi baj, azt mondja, hogy bizony azt gondoltam, hogy: . . . Ah, dehog, vágott közbe emberünk, nem azt, hanem olyan párbaolyt érzek rajtad. — Az lehet — felelt a közjegyző megnyugodva, 176. szám alatt most vettem fel egy párbaoly-jegyzőkönyvet. Ennek a szaga érezhetik rajtam. — S nem zseniroz ez a szag? — Dehog zseniroz! Miért? Hiszen nem az én párbaolyom ez! Sőt örülök rajta, hogy a megye a gavalléros eljárás ezen új módját felfedezte. S örüljék ti is. Jövőre, ha becsületeteken baj esik, nálam ezen mód szerint 6 frt 50 krért lovagias uton rendezhetitek a dolgot s bőrötök épen marad. Tehát ne fintorgassatok orrotokat ezen szagtól.

— **A tankötelesek** összeírása városunk területén kezdetét vette. Figyelmeztetjük a szülőket, hogy a nálok megjelenendő közegek kérdéseire mindenben pontosan feleljenek meg; mert a tartozó bevallások megtagadása, vagy a valóságnak elferdítése, eltitkolása kihágást képez s 100 frtig terjedhető büntetést von maga után.

— **A városnál** üresedésben levő árvaszéki ülnöki állás betöltésére hirdetett pályázat határideje tegnap délután 5 órakor járt le. Az állásra mindössze két pályázó jelentkezett, és pedig: *Füsti-Molnár Sándor* ügyvéd-jelölt s helyettes ülnök és *Szabó József* ügyvéd.

— **A zálogtárgyak** elidegenítése tudvalevőleg az 1883. évi XLIV. t. c. 63. §-a szerint a legsúlyosabb büntvádi következményeket vonja maga után. Dacára ennek, Homlok Sára és Nagy-Kovács Gergely a tőlük lefoglalt ingóságokat elidegenítették, miért is a helybeli kir. járásbírósa nevezettéket 14-14 napi börtönbüntetésre ítélte. Szolgáljon ez eset intő példának azoknak, akik a törvény ide vonatkozó szakaszát csak holt betűnek tartják.

— **A hadmentességi díj** fizetésére kötelezett egyének vallomásainak meglegetésére a városi adóhivatal újabb 8 napi határidőt engedélyezett. Ez a határidő f. hó 29-én jár le. A bírságolások kikerülése végett tehát jó lesz, ha a muladékosok ez újabb határidő alatt eleget tesznek a törvény kívánalmainak.

A „SZENTESI LAP” TÁRCÁJA.

Az ügyvéd tárcája.

— Regény két kötetben. — 35

Irta *Hugó Alfréd.*

A „Szentesi Lap” számára fordította:

M. MAYER IDA.

— Igen, — folytatá Gumbinner a keserű csalódás hangján, — itt, ezen a helyen akartam szembe mondani, hogy megszakadt köztünk minden kötelék; mert ha ma meghiusithattam is galád tervedet, lehet, hogy holnap vagy holnapután sikerülne azt megvalósítanod.

— S ugyan mit ártana ez neked s mit veszteneél általa? — kérde Reinhard dacosan, majd így folytatá: Ha azon tárcában levő iratokból meggyőződést szereztem volna, hogy nincs jogom szüeim ellen követeléseket támasztani, úgy hallgattam volna. Bizonyosat óhajtok tudni csupán és semmi mást.

— Bizonyosat? — válaszolt szigorú hangon Gumbinner, miközben a tárcát visszahelyezte a szekrénybe és annak kulcsait magához vette, — mondtam már, hogy kérdésedre saját jó voltodért nem felelhetek. Szüleid minden jogot és kötelességet rám ruháltak, óhajuk szerint cselekszem tehát, midőn a születésedre vonatkozó iratokat óvom kíváncsi szemeidtől. Azonban úgy látom, hogy azon téves hitben élsz, hogy általam meg vagy rövidítve. Csatlakozol. Jobban ismerj meg s tudj meg azt is, hogy semmiféle becsutelen dolognak vagy eljárásnak

nem vagyok barátja, s azért szégyen és gyalázat arra, ki rólam ilyesmit feltételez.

— Ezt én nem állítottam, — felelé Reinhard.

— Nem; de gyanakszol s azért nem hiszek szavavaidnak. Ha egy tekintetét hagynék vetni e tárcába, bebizonyíthatnám, hogy becsutelen dolgot akadályoztam meg. De ezt nem szabad tennem; mert oly titkokba kellene beleavatni, mely nem egyedül sajátom, s ki tudja, mire nem használnád fel? Magad vagy az oka, hogy többé nincs bizalmam benned. Eddig az a reménységem volt, hogy belátod, miszerint megelégedhetsz azzal, amivé általam lettél. Háladatosságodra számítottam; mert nem tudtam, nem akartam hinni, hogy ily megatalkodott légy. Ezen cselekedetteddel azonban most minden reményem elveszett s így vége van közöttünk minden összeköttetésnek.

— Nincs igazad atyám s jogtalanul illetés szemrehányással, válaszolt Reinhard, fonnyadt ajkán gúnyos mosolylyal, — csak azt akartam megtudni, ami engem jogosan megillet s amitől te igazságtalanul távol tartasz. Pedig e titkok előbb-utóbb meg kell tudnom!

— Sohsem fogod megtudni, — felelt Gumbinner izgatottságtól reszkető hangon, — idejekorán meg fogok semmisíteni minden iratot, mely read vonatkozik. De ez még nem minden. Nekünk válni kell egymástól.

— Válni? — kiáltá Reinhard.

— Igen, mondá Gumbinner mély sóhajjal, — mostani cselekedetted után nem bízhatom többé benned, s bármily fájdalmasan essék is tőled a meg-

válás, s bármily elhagyatottságban éljem is át határelvő napjaimat válnunk kell.

— S a botrányra, mely ezen szakítást követni fogja, nem gondolsz?

— Te akartad így, tehát legyen! Különben alig hiszem, hogy ez bekövetkezzék. Egyszerűen külföldre utazol s aztán, ha nézeteid egy év múlva megváltoznak és belátod oktalan eljárásod következményeit, visszatérsz s ismét a régi jó barátok leszünk.

— Atyám, te ezt nem mondhattad komolyan! — kiáltá Reinhard felindulással, — Hildát ép most akarom eljegyezni s már meg is kértem kezét.

— Szavaimnak ura szoktam lenni, s amit egyszer megmondtam, annak minden körülmények között állani kell. Egyébiránt ha elhatározásom előtt nem akarsz meghajolni, ám tedd azt, amit jónak látsz; de az én házamban tovább egy pillanatig sem maradhatsz, — válaszolt Gumbinner ellentmondást nem tűrő hangon. — Rajtad áll, hogy a botrány elkerültesse. Ha egyszer az örvény nyílt torokkal tátong közöttünk, úgy félek, nem fog azon többé hid átvezetni. Fontold ezt meg jól s csak azután határozd el magad. Bármily jogos is azonban haragom, kérlek, hogy e jelenet örökre titok maradjon közöttünk s még Klausné se tudjon meg belőle semmit. Különben elhatározásodra bízom, tégy azt, amit akarsz, én mindenre kész vagyok.

Ezzel magára hagyva Reinhardot, szobájába vonult vissza.

Reinhard szomorúan tekintett a távozó után. (Folytatása következik.)

— **Botrány egy templomban.** Kenyeres Ferenc és társai ellen B. J. nyugalmazott r. kath. tanító feljelentést tett a rkápitányságnál. Nevezettek ugyanis a f. hó 13-iki istentisztelet alkalmával nejt nemcsak illetlen szavakkal illették, de sőt a padból is kiszorították, miért is templomi botrány címén kéri őket megbüntetni. Mint értesülünk, a rkápitányság szigorúan meg fogja büntetni a botrányt okozókat és botrányozókat.

— **A szentesi jótékony nőegylet** ma, vasárnap délután 2 órakor a szentesi reform. egyház tanácstermében tisztújítással egybekötött évi közgyűlést tart.

— **Gőzhajózás.** A kedvező időjárás beálltával, a gőzhajózás f. hó 17-én a Tiszán minden irányban megnyitották.

— **Végeladás.** Szénássy Ferenc kereskedőnek a tanács tegnap tartott üléseben, óras üzletének lebonyolítása végett, hat hónapra terjedő időre végeladási engedélyt adott. Ide vonatkozó hirdetményere e helyen is felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Tűz.** Ma éjjel fél 12 órakor ismét tüzet jeleztek a vízharangok. A veszjel előbb a III. tizedbeli lakosok nyugalmát zavarta meg, később azonban az almos tűzőr korrekurát csinált a jelzésben s még rémesebben a IV. tizedre kongatta a vízharangot. Azonban még ebben sem volt igaza; mert a tűz a városon kívül volt, szemben a hengerműmalommal s Kecskeméti Imre és Götzl kárára egy 14 öl hosszú, 4 öl magas here-polyva kazal égett porra.

— **Elveszett.** Egy valaki 14 db. tarsulati fuvarcédulat elvesztett. A becsületes megtaláló, ki ezen cédulatok lapunk kiadóhivatalában átsegítette, 1 frt jutalmat kap.

— **Hol és milyen magot vegyünk?** Ez a kérdés, mely a vetés idejének közeledtével minden tavasszal újra meg újra felmerül, nem kis gondot okoz azoknak a gazdáknak és kertészeknek, akik ocsut vetni és gazt aratni nem akarnak. Tudjuk, hogy szívesen vesznek ilyenkor a jó tanácsot, ha megbízható oldalról kapják. Hát mi nagyon is szívesen és meggyőződéssel feleljük a gazda és kertészközönség figyelmét egy ilyen megbízható tanácsadóra, minden irányban való tájékoztatóra, midőn tudatjuk, hogy Mauthner Ödön budapesti magkereskedő legújabb nagy árjegyzéke megjelent. Ebben megtalálja azt, a mire szüksége van, de nem egyszerűen a neveket felsorolva, hanem éppen azert nevezhetjük tanácsadónak — mert minden növényfajnak megtalálja benne rövid ismertetését, tenyészési módját s azt, hogy milyen talajban, milyen viszonyok közt és milyen művelési mód mellett tenyészik legbiztosabban? E legújabb árjegyzék is, mely 160 nagy negyedret oldallal gazdagon illusztrálva jelent meg, és kivanatra ingyen és bérmentve küldetik meg, azt mutatja, hogy a rendkívül lelkiismeretes magyar cég tulajdonosa valóban sem fáradságot, sem áldozatot nem kímél, a midőn a gazdaközönség érdekeit szolgálhatja s azert utólag melegen ajánljuk szíves figyelembe.

— **Koronaforrás.** Ezen, hazánkban is ismert kitűnő vanyuviz Szentesen *Ibótsék Gáborné*nál bir képviselével, a hol ezen savanyuviz mindenkor friss töltésben kapható. Ezen savanyuviz, vagy tisztán, vagy borral, cognaccal, tejjel vegyítve élvezhető, és ádítóleg hat az emésztési szervekre. Előkelő tanácsok, mint Braun udvari tanácsos, báró Rukitánszky és dr. Schnitzer nagyon dicsőően nyilatkoztak ezen savanyuviz jó hatásáról.

— **Dr. Ziffer Alfréd** hirdetésére e helyen is felhívjuk a figyelmét. Nevezett orvosi tanulmányait Bécsben végezte, a fogászatban pedig Berlinben és Bécsben nyert kiképzést.

Nyilt-tér.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Mindszent, 1891. márt. 15-én.

Nyilatkozat.

Diamant Manó, a „Mindszent-Szegvár és Vidéke” című lap szerkesztője úgy a saját lapja 11-ik számában, mint a „Szentesi Lap” 32-ik számában egy nyilatkozatot tett közzé, mert a „Szentesi Lap” 29-ik számában megírt levelem miatt nevezett ur magát sértve érezvén, tőlem mártius 8-án este lovagias elégtételt kért, melyet — szerinte — általam felajánlott egyezséggel nem sikerűlven kiegyenlíteni, jöllehet 9-én eltávozott, 10-ikén már hazajött és ugyancsak szerinte 11-én az ügy tárgyalatott és mégis az én megbízottjaim engemet további elégtételadásra kötelezhetőnek nem tartván, azt állítja rólam, hogy a lovagias elégtételadás elől kibújni szándékoztam és csak gővaságomat igyekeztem leplezni.

Különös az, hogy a magát hősnek feltüntető Diamant Manó ur, jól lehet, már szerinte is a lovagias ügy lebonyolításánál mindkét részről megbízottak jártak közbe, sőt a történetekről jkönyv is vétetett föl: mégis a saját személyében lép sikra és igyekszik sértett becsületét az által tisztázni, hogy valóban dolgokat hoz a nyilvánosságra.

En azzal az urral, kit egész nyilvánosan *hazug rágalmasónak* nyilvánítva, megvettem, semmiféle

polemiába nem bocsátkozom, hanem egyszerűen a lovagias ügy lefolyásáról fölvetett jkönyvet közébe tiszem egész terjedelmében, a mint következik:

JEGYZŐKÖNYV.

Fölvéve Mindszent, alólírottak által Diamant Manó ur és Haasz Juda ur közti becsületbeni ügy elintézése tárgyában 1891. év mártius hó 9-én.

Kossa László és Gelsy Péter urak konstatálni kívánják, miszerint Diamant Manó ur bizasából mártius 8-án este 7 órakor megjelentek Haasz Juda ur lakasan és értesére adták, miszerint megbízójuk a „Szentesi Lap” 29. számában Haasz Juda ur aláírásával megjelent közlemény által becsületben magát sértve érezvén, megbízást adott arra, hogy nevében Haasz Juda urtól a szeresert elégtételt kerjenek.

Ezen megbízásukban eljárva, az igazsághoz híven kijelentik, miszerint Haasz Juda ur a hozzá intézett felhívásra készségesen kijelentette, hogy elégtételadásra kész és megbízottját mindjárt reggel megnevezi és 11 óra Kossa László ur lakasan leendő megjelenésre felkeri.

2. 1891. év mártius hó 9-én d. e. 11 órakor a fenti megállapodáshoz képest, Tary Endre és Schönfeld Márton urak, mint Haasz Juda ur megbízottjai, a kitűzött helyen megjelenven, Diamant Manó ur megbízottjai a dolog kiegyenlíthetése szempontjából megfelelő nyilatkozattal szemben kijelentik, hogy a következő nyilatkozat kiállítására megbízójuk hajlandó:

NYILATKOZAT.

En alulírott ezennel Haasz Juda ur kérelmére szívesen nyilatkozatom ki, hogy a „Mindszent-Szegvár és Vidéke” f. évi 1-ső számában megjelent „Közsegi ügyek” című cikkben én Haasz Juda urat becsületben megsérteni nem akartam, öt újkép sérteni szándékom soha nem volt, én csak a váltásügyi bizottság szabályellenes eljárása ellen szólaltam fel lapomban kötelességemhez híven, én Haasz Juda ur becsületében soha nem keletkedhettem és így azt nem is sertettem.

Ezen nyilatkozat a szerkesztésnek vélt közleményeket tartalmazó lapaddányokkal együtt Haasz Juda ur megbízottjainak azzal adadott at, hogy a reszeről is kiállítandó ellennyilatkozattal, valamint a közlött nyilatkozatra netan teendő észrevételeivel együtt, az eredményt Kossa László urral d. u. 5 óraig közöljék, miután megbízójuk este fog hazaérkezni, mely alkalommal a beérkező nyilatkozatok vele közölhetők lesznek, a netáni észrevételek pedig meg 10-én d. e. Haasz Juda ur megbízottjaival közölteni fogják, hogy így, az ezenel d. e. 11 óra kitűzött határidőben a kiegyenlítés kérdésnek mi akadalya se legyen.

Az ezen megállapodás értelmében 9-én d. u. 4 órakor Haasz Juda ur megbízottjai a felők által elfogadhatónak vélt következő nyilatkozat-mintákat juttatta el Kossa László urhoz:

NYILATKOZAT.

Melynél fogva alulírott ezennel kijelentem, hogy a „Mindszent-Szegvár és Vidéke” című lap 1. c., 9. számában közlöttéket, a menyinyiben azokban Haasz Juda ur ellen bármely irányban szeres foglalatnak, miután öt egyáltalán sérteni nem akartam — visszavonom.

NYILATKOZAT.

Melynél fogva alulírott ezennel kijelentem, hogy a „Szentesi Lap” 29-ik számában megjelent közleményem azon részét, melyben Diamant Manó ur ellen bármely irányban szeres foglalatnak, a menyinyiben Diamant Manó ur kijelentette, hogy engem sérteni nem akart — visszavonom.

1891. év mártius 10-én délelőtt 11 órakor a fenti megállapodáshoz képest alólírottak megjelenven, Haasz Juda ur reszeről a beküldött fenti nyilatkozatok elfogadásra ajánlatnak, miután lenyegileg a közlött nyilatkozat-mintának és a tenyállásnak is megfelelőnek.

Ennek ellenében Diamant Manó ur megbízottjai kinyilatkoztatták, hogy a Diamant Manó ur által kiállított nyilatkozatminták közt lenyegese elterés van, a menyinyiben Diamant Manó ur nyilatkozata csak a Mindszent-Szegvár és Vidéke” című lap 1-ső számában megjelent „Közsegi ügyek” című cikere vonatkozik és az abban netalan foglalt sértést hajlandó visszavonni; addig a Haasz Juda ur által proponált nyilatkozat a fenti lapnak nemcsak 1-ső száma, hanem 6. és 9. számában foglalt állítólagos szeresek visszavonását is kivanja.

Mi okból a Haasz Juda ur által proponált nyilatkozatot el nem fogadhatták és pedig annyival kevesbe, mivel Diamant Manó ur megbízottjait sürgőnyileg értesítette — a mi szinten konstatáltatik — hogy nem 9-én, hanem csak 10-én este fog hazaérkezni.

Diamant Manó ur alulírott megbízottjai részint azon okból, hogy megbízójuk az elégtételkerest követő nap kora reggele óta tavol van és így vele közölni semmit sem lehetett, részint azon okból, hogy ezen ügy már is, mint parbaj közszájon forog, megbízásukról lemondanak.

Haasz Juda ur megbízottjai, tekintve, hogy elégtételt kérő fel allandoan tavol van, tekintve, hogy az ügy már is mint parbaj közszájon forog és tekintve, hogy elégtételkerő fel megbízottjai visszaleptek, a fenti szerint magok reszeről megbízójuk nevében is a jelen ügyet befejezettek tekintik és megbízójukat a további lovagias elégtétel adásra kötelezhetőnek nem tartják.

K. m. f.
Mely jegyzőkönyv két példányban kiállítva, mindket felnek 1—1 példányban átadottat

K. m. f.
Kossa László sk. Tary Endre sk.
Gelsy Péter sk. Schönfeld Márton sk.
mint mint

Diamant Manó ur Haasz Juda ur
megbízottjai. megbízottjai.

En az itéletet az olvasó közönségre bízom, azon kijelentéssel, hogy Diamant urral ezekben végleg leszámoltam és nincs szándékomban öt többé azon helyzetbe hozni, hogy esetleg fölmerülhet újabb lovagias elégtétel elől megszökni alkalmá legyen.

Haasz Juda.

Elhaltak névsora.

Szentes, mártius 15-től mártius 21-ig.

Marté Zsuzsanna, 67 éves, tüdővész. — Göblyös János, 57 éves, tüdőlob. — Kiss Mária, 3 hetes, ránggörcs. — Sipos Apollónia, 78 éves, végelgyengülés. — Szóke Sándor, 15 éves, tüdővész. — Széll Eszter, 2 hónapos hörghurut. — Örsi Er-

zsébet, 72 éves, agyszélhűdés. — Békési István, 2 éves, orbánc. — Sarkadi Fazekas Mihály, 75 éves, aggkór. — Dóci Balint, 52 éves, öngyilkos akasztás által. — Garai Julianna, 30 éves, tüdővész. — Hajós Sándor, 8 éves, tüdővész. — Busi Mária, 19 éves tüdővész. — Nagy Péter, 53 éves, agyszélhűdés. — Bárány Julianna, 56 éves, szivbaj. — Pósa János, 20 éves, tüdővész. — Tompa Mihály, 77 éves, végelgyengülés. — Marozsán Lidia, 13 éves, tüdővész. — Papp Mihály, 85 éves, aggkór. — Fazekas Rebeka, 55 éves, tüdőlob. — Angyal Erzsébet, 71 éves, aggkór. — Győri Julianna, 24 éves, tüdővész. — Berceli János, 3 hetes, születési gyengeség. — Varga Ferenc, 74 éves, aggkór. — Tokácsli Mária, 10 hónapos, bélhurut. — Mezei János, 21 éves, tüdővész. — Csonka Veronika, 10 hónapos, bélhurut.

596.—891. a. ü.

Hirdetmény.

Az 1876. évi VI. és XXIII. törvénycikkek rendelkezései folytán — az 1891—92. tanévre tankötelezettség alá tartozó 6—15 éves gyermekek összeírása elrendeltetvén, felhivatnak az érdekelte szülők, kiknek az 1885. évi januártól augusztus hónapokban, — továbbá kiknek 1884., 1883., 1882., 1881., 1880., 1879., 1878. és 1877. években és végre az 1876 évi szeptembertől — december hónapokban született gyermekeik vannak, hogy azokat a kiküldött összeíró közegeknek pontosan bevallani el ne mulasztsszák; mert a tartozó bevallások megtagadása, vagy a valószínűség elferditése, eltitkolása, ugyszintén az eljáró közegeknek ellentállás és ellenök használt sértő kifejezések kihagást képeznek s 100 frtig terjedhető bírság büntetést vonnak maguk után.

Városi adóhivatal.

Szentes, 1891. március 21.

Tóth Kálmán,

adóügyi tanácsnok.

1—3

Hirdetmény.

Hoffer Adoltnak Juhász Mária elleni végrehajtási ügyében, a szentesi kir. járásbíróóság, mint tkvi hatóság 4414—890. tk. sz. a. hozott végzése folytán, a szentesi 2830. sz. tjkvben A † 3565. hrsz. a. 1475 nsz. öl területű nagyhegyi szőlőnek, — továbbá a szentesi 951. sz. tjkvben A † 1302. hrsz. a. beltelkes háznak végrehajtást szenvedett illető ez évi haszonvételi joga bírői árverésen a legtöbbet ígérőnek **f. hó 23-án** délelőtt 9 órakor, Végh Sándor bírői végrehajtó közbenjöttével, a kir. járásbíróóság helyiségében haszonbérbe adatik, melyre az árverezni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy a részletes feltételeket az árverés napján és színhelyén megtudhatják.

Szentesen, 1891. március 19-én.

2—2

Borbély Antal,

zárgondnok.

Hatóságilag engedélyezett nagy végeladás!!

A Dósai-féle óras-üzletben (a kávéházzal szemben) mindenféle áron kaphatók: a legszebb

INGA-ÓRÁK

ütőszerkezettel és a nélkül; — mindenféle

fali és ebresztő órák,

uri és női aranyórák, — különösen nagy választék ezüst órák és láncokban, arany és gyémánt fülbevalók, —

VARRÓGÉPEK stb.

50⁰-al olcsóbban árusíttatnak el az **eredeti** áraknál.

1V3

Átadandó üzlethelyiség.

Szentesen, IV. t. 615. házszám alatt (u. n. Janó-féle ház) **egy bolti üzlethelyiség** állványokkal, valamint lakással együtt, f. évi **aprilis 1-től átadandó**. Értekezhetni **Lóvy Józseffel** IV. t. 55. sz. alatt.

Kiadó lakás.

Kiss Sámuelné Mecs-Balogh Mária I. t. 400. számú házában két lakás — áll 2 — 2 padolt szoba, éléskamra, padlás, tűzrevalós, pince és szőlőskertből — van f. évi szent-György naptól hasznosbérbe kiadó.

Értekezhetni levél által.

Kiss Sámuel

kasznárral

P.-Istvánháza, u. p. Kunszentmárton,

Vince Péter

I. t. 118. számú Sarki-Molnár-féle háza kedvező feltételek mellett eladó, vagy hasznosbérbe kiadó; értekezhetni a tulajdonossal a fenti szám alatt.

Néhai Nyiri Sámuel

1V3

I. t. 636. sz. háza eladó, vagy hasznosbérbe kiadó; értekezhetni lehet **Nyiri Gerzonnal**.

Eladó földbirtok.

Kis Pál örökösök eperjesi 185 hold, nagy királysági 60 hold, felső réti 36 hold, kisháti 9 részlet és szent-lászlói 3 ház utáni földjük szabad kézből eladó.

Venni szándékozók értekezhetnek özv. Kiss Pálné asszony I. t. 168. sz. alatti házában.

Alulírott értesíti a n. é. közönséget, hogy a szegedi bábaképző intézetben szülész női oklevelet nyert s mint

okleveles szülésznő

működését megkezdette. Ajánlja magát a közönség szives pártfogásába.

**özv. Rác Jánosné
szül. Szabó Eszter.**

Lakása: I. t. 454. sz. a. van.

Berényi Ferenc

tudatja a gazdaközönséggel, hogy **fabiani Vasitz-féle földjére jószágot vállal nyári legeltetésre**; a feltételek iránt értekezhetni II. t. 96. szám alatt. 3V3

Ehrlich József

III. t. 184. számú házában három utcai, egy udvari szoba, konyha, éléskamra és fásszín van f. évi Szent-György naptól egy vagy több évre hasznosbérbe kiadandó. 2V3

Feuler Márton

III. t. 516. számú házában egy lakás — áll három utcai szoba és melléképületekből — van f. évi szent-György naptól kiadó. — Ugyanannak I. t. jelenleg Bleier Hermanné által lakott háza kedvező feltételek mellett eladó. 2V3

Bolthelyiségek

vannak f. évi április hó 24-től a Halász-Szabó féle házban hasznosbérbe adandók. A feltételek iránt értekezhetni

Nyiry Gerzonnal.

**Dr. Ziffer Alfréd
fogorvos**

SZEGED, Kárász-utca, Kézmíves-Bank épület I. emelet.

Rendel: 9—12 és 2—5-ig

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy **Szegeden** a fogászat legújabb vívmányaival felszerelt **fogorvosi műtermet** rendeztem be, melyben **foghuzásokat, fogtöméseket (plombákat) arany, ezüst odontholith és üveggel** végzek, valamint egyes **műfogak és teljes fogsorok** készítését elvállalom.

626. — 891. a. ü.

Hirdetmény.

Felhivatnak azon hadmentességi díjfizetésre kötelezettek, kik f. évi február hó végéig a kiadás alapjául szolgáló vallomásaikat benyújtani elmulasztották, hogy vallomásaikat újlag kitűzött 8 napi záros határidő alatt annyival inkább benyújtani el ne mulaszták, mivel a törvény értelmében bírságfizetésben fognak elmarasztaltatni.

Városi adóhivatal.

Szentes, 1891. március 21.

Tóth Kálmán,

adóügyi tanácsnok.

Hivatalos hirdetmény.

Szentes város és határában az 1889. és 1890-ik években foganatosított **kataszteri helyszínelési felvétel szerinti birtok-**

ívek elkészültek, ezen munkálatok folyó évi **mártius hó 16-tól** kezdve 1891. évi **aprilis hó 15-ik** napjáig 30 napi közszemlére lesznek a városi birtoknyilvántartói hivatalban kitéve.

Ezen munkálat ellen **felszólalással** lehet élni az 1885. évi XXII. t. cz. végrehajtása tárgyában 45055—885. sz. alatt kiadott nmlgu m. kir. pénzügyministeri utasítás 216. §. értelmében, még pedig:

1-szor. A műszaki felmérés által **ujból** felvett, tehát helyesbített terület ellen; de csak műszaki mérnöki hiteles felmérési bizonyítvány és vázlat alapján.

2-szor. A művelési ágakra nézve, a változott és elkerülhetetlenné vált **uj osztályba sorozás** ellen.

3-szor. A netalán sérelmes telekkönyvi felvétel ellen.

4-szer. Ha oly földrészlet, mely a földadó tárgyát nem képezi, mint adóköteles soroztatott, vagy ha adóköteles rész kihagyott (4. és 5. §§.)

5-szor. Ha a földrészlet nem a megfelelő **minőségi** osztályba soroztatott.

6-szor. Ha a földrészlet a járason belől fekvő, **határozottan megjelelendő** más földrészlettel összehasonlítva, egyenlőtlenül soroztatott.

Ezen munkálatba való betekintést annyival is inkább ajánlom a földbirtokos közönség figyelmébe, mivel eltekintve attól, hogy a fentebbi hat eset közül talán egyik ellen sem lehet kifogása, vagy felszólalása; de mivel ezen új és állandó s most már végleg befejezett kataszteri munkálat alapján fognak a legközelebbi időkben a 1886. évi XXIX. és 1889. évi XXXVIII. t. cz. 15. 16. 17. 18. 43. 44. 45. és 5. 6. 7. §§-ban foglaltak alapján városunkban is szerkesztendő hitellekkönyvi betétek elkészítettetni, vagyis átalakíttatni, — annál fogva elkerülhetlenül szükséges, hogy a békés birtoklás érdekében a tényleges tulajdonos nevére vételessék fel minden földrészlet, ezt pedig csak úgy lehet elérni, ha a közszemlére kitétt munkálatot minden egyes föld- és házbirtokos betekinti.

A munkálat **ABC-rendben leendő kitéve, még pedig az első félhónapban, vagyis mártius hó 16-tól 31-ig A-tól K-ig bezárólag, a második félhónapban, vagyis április 1-től 15-ig bezárólag L-től végig.**

Kelt Szentesen, 1891. évi mártius 7-én.

3V3

Juhász János,
birt.-nyilvántartó.

Naponta megjelenik Budapesten a**MAGYAR HIRLAP**

POLITIKAI NAPILAP

teljesen független programmal.

Szerkeszti:

Horváth Gyula,

orsz. képvis.

Főmunkatárs:

Mikszáth Kálmán,

orsz. képvis.

Helyettes szerkesztő: **FENYŐ SÁNDOR.**

A **MAGYAR HIRLAP** belső dolgozó társai, külmunkatársai és levelezői az írói kar legkiválóbb tagjaiból állanak.

A „Magyar Hirlap” előfizetési ára: egy évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr.

A **HÉT** kiadóhivatalával sikerült megállapodásra jutnunk arra nézve, hogy e választékos, kedvelt szépirodalmi hetilapot előfizetőinknek olcsóbban adhassuk. Így a **Magyar Hirlap** és **A Hét** előfizetési ára **együtt** egy évre csak 20 frt, félévre 10 frt, negyedévre 5 frt.

A **MAGYAR HIRLAP** előfizetőinek lapunkat mártius 21-től április 1-ig ingyen küldjük.

Előfizetések a „Magyar Hirlap” kiadóhivatalához:

Budapest, IV., Gránátos-utca 16-ik szám alá küldendők.

Mutatványszámok 500,000 példányban.